

Kalastus Saimaalla

Irma Kolari
Luke
Enonkoski

Ammattikalastus saimaannorpan esiintymisalueella

- Norpan esiintymisalueella n. 60 ammattikalastajaa vuonna 2014
  - 40 päätoimista ja 20 sivutoimista
- Ammattikalastajien määrä koko Itä-Suomessa vähentynyt kolmannekseen vuodesta 1998,
- Vuonna 2012 ammattikalastajia Itä-Suomessa 120

Ammattikalastajilla yleensä käytössä useita pyyntimuotoja

- Suurin osa kalastaa troolilla tai nuotalla
- 12 kalasti pääasiassa verkoilla
- Yleisimmin käytössä kolme pyyntimuotoa

Ammattikalastajien saalis n. 1,8 miljoonaa kiloa ja saaliin arvo n. 3,7 miljoonaa euroa vuonna 2012

	Muikku	Kuha	Ahven	Made	Siika	Hauki	Särki	Lahna	Yht.
Trooli	607	4	1	0	1				630
Talvi- nuotta	399		3	1	1				417
Kesä- nuotta	183		6						358
Verkko	27	65	5	6	3				119
Rysä	134	7	11	4	1				263
Muu			7	1					11
Yhteensä	1350	77	33	12	6	16	220	84	1798
Saaliin arvo (1 000 €)	3080	375	59	58	20	24	44	25	3684

taulukossa saalis tonneina

Norpansuojelun vaikutus ammattikalastukseen

- Epävarmuus lisääntynyt erityisesti verkko- ja rysäkalastuksessa
- Kalastajien mahdollisuudet suojata toimintaansa kalakantojen vaihteluilta ja uhanalaisten lajien suojelutoimilta ovat kaventuneet, mm. alueiden ja ajankohtien kirjo supistunut
- Saaliin ympärivuotinen toimitusvarmuus välittäjille heikentynyt
- Kustannukset lisääntyneet: pyydysten uusiminen, pyydysten kehitystyö, liikkuvuutta jouduttu lisäämään ja lupien saanti uusille aluille voi tuottaa ongelmia
- Osalle kevät on ollut tuottoisinta kalastusaikaa, kuha, hauki, ahven, lahna
- Korvaukset eivät ole täysimääräisiä

Miten ammattikalastuksen edellytykset voitaisiin turvata?

- Ammattikalastukseen poikkeusluvut
- Pyyntitekniikan kehitys, rysäpyynti (ESAELY, Luke)
  - Estokalterilla varustetusta rysästä lupaavia tuloksia suomukalanpyynnissä, muikulle kehitystyö alkuvaiheessa
- Ammattikalastajat suhtautuivat myönteisesti norpansuojeluun, norpan kanssa tullaan toimeen

Vapaa-ajankalastus Saimaalla

- Saimaalla n. 400 000 vapaa-ajankalastajaa,
- Suppeammalla, vain norpparajoitusten alueella, arvio n. 230 000

- Erityisesti muualla asuvien vapaa-ajanasunnostajien määrä kasvanut voimakkaasti
- Noin 70 % kalastaa vapaa-ajanasunnolta käsin
- Suurin osa asuu kuitenkin Itä-Suomessa, Lappeenranta, Mikkeli, Varkaus, Kuopio, Joensuu, pääkaupunkiseudulla myös runsaasti

- Kalastus Itä-Suomessa yleinen harrastus, 40 % asukkaista kalastaa, koko maa 32 %
- Suurin kalastajaryhmä keski-ikäiset miehet

Norpansuojelun takia säädetyt rajoitusten vaikutukset:

Hauki- ja Pihlajaveden vedenomistajat v. 2010

- Pyydystyyppiasetus oli vaikuttanut :
  - 30 % kalastaneista vesienomistajista, 50 % verkkokalastajista
- Keväinen verkkokalastuskielto oli vaikuttanut:
  - 40 % kalastaneista vesienomistajista, 70 % verkkokalastajista
- Koloveden kalastusalueella eri verkkojen pyynnistä 5-33 % ajoittui kevät rajoituskauteen v. 2005

Vaikutus kalakantoihin:

- Turvaa kalojen kutua keväällä
- Turvaa istutuspoikasten alkutaivalta, lankarajoitukset myös isompien kalojen selviytymistä
- Katiska- ja mertapyynnin yleistyminen

Suojelutoimien kehittäminen, Hauki- ja Pihlajaveden vedenomistajat 2011:

- Kolmannes tyytyväisiä kalastusrajoitukseen, kolmannes kaipasi muutoksia ja kolmanneksella ei ollut mielipidettä
- Muutoksia kaipaavista puolet halusi tiukentaa rajoituksia ja puolet taas lieventää
- Lisää tietoa norpan vuoksi tehdyistä kalastusrajoituksista

Tietoa kalastuksesta ja kalastajien suhtautumisesta norpparajoitukseen

- Salmi J., Salmi P. & Hirvonen E. 2011. Ammattikalastus saimaannorppa-alueella. RKTL:n työraportteja 16/2011.
- Kolari I., Hirvonen E., Salmi P. & Salmi J. 2011. Vapaa-ajankalastus saimaannorpan esiintymisalueella. RKTL:n työraportteja 17/2011.
- Salmi P., Kolari I., Auvinen H., Kunnasranta M., Eskelinen P., Mellanoura, J. & Hirvonen, E. 2013. Kalastus, saimaannorppa ja norppahavainnointi . Riista- ja Kalatalous - Tutkimuksia ja Selvityksiä 3/2013.
- Seppänen, E. & Forsman, L. 2014. Mistä tulevat saimaannorppa-alueen kalastajat? RKTL:n työraportteja 1/2014.
- RKTL: Ammattikalastus sisävesillä 2012
- RKTL: Vapaa-ajankalastus sisävesillä 2012

Kiitos!